



Aan Zijne Excellentie de Gouverneur van Aruba
t.a.v. de Minister van Justitie
L.G. Smith Boulevard 76
Alhier.

L.G. Smith Boulevard 8
Oranjestad, ARUBA
T: (297) 583 3972
F: (297) 583 4012
E: info@rva.aw
W: www.rva.aw

Uw brief: 21 januari 2016
Uw kenmerk: LH-16/0009
Datum: 10 februari 2016
Kenmerk: RvA 15-16

Onderwerp: Ontwerp-landsbesluit, houdende algemene maatregelen, ter uitvoering van artikel 13, derde lid, van de Landsverordening minimumlonen (AB 1989 no. GT 26) (tussentijdse aanpassing minimumlonen februari 2016)

Naar aanleiding van bijgaand aan de Raad ter advies toegezonden ontwerp-landsbesluit houdende maatregelen, ter uitvoering van artikel 13, derde lid, van de Landsverordening minimumlonen (AB 1989 no. GT 26) (tussentijdse aanpassing minimumlonen februari 2016), moge de Raad Uwe Excellentie het volgende berichten.

1. De Landsverordening minimumlonen (AB 1989 no. GT 26) geeft in artikel 13, eerste lid, mogelijkheden om bij ministeriële regeling, de Sociaal Economische Raad (SER) gehoord, de minimumlonen te verhogen, welke verhoging in werking treedt met ingang van 1 januari van het daaropvolgende jaar. Een dergelijke verhoging kan plaatsvinden indien uit de door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) maandelijks vast te stellen prijsindexcijfers van de gezinsconsumptie blijkt, dat het cijfer voor de maand augustus van het lopende jaar ten opzichte van het cijfer voor de maand augustus van het voorafgaande jaar is gestegen. Hiernaast kan de regering op grond van artikel 13, derde lid, in bijzondere omstandigheden wijzigingen brengen in de hoogte van de minimumloonbedragen. Het onderhavige ontwerp strekt tot een tussentijdse aanpassing van de minimumloonbedragen per 1 februari 2016 – op grond van artikel 13, derde lid – vanwege bijzondere omstandigheden teneinde de koopkracht van de werknemers met een minimumloon te waarborgen. De voorgestelde tussentijdse aanpassing van de minimumloonbedragen betreft een verhoging van de minimumloonbedragen met 2,6 procent. De regering heeft hierbij het advies van de SER om niet over te gaan tot een dusdanige verhoging ter zijde gelegd.¹ De Raad heeft van het advies van de SER kennisgenomen.

2. In de nota van toelichting wordt vermeld dat het prijsindexcijfer voor de maand augustus 2015 met 0,7 procent is gestegen ten opzichte van dezelfde maand in 2014. Conform artikel 13, eerste lid, kan de minister belast met welzijnszaken, na de SER te hebben gehoord, de minimumlonen met dezelfde procentuele stijging doen verhogen. De regering is echter van oordeel dat er bijzondere omstandigheden zich voordoen die een hogere procentuele stijging van het minimumloon rechtvaardigen. De regering noemt hier het feit dat de BAZV per 1 juli 2015 naar 2 procent is verhoogd, (2) de werknemers sinds 2012 niet volledig voor hun

¹ Advies van de SER inzake ‘Verhoging minimumloon ingevolge artikel 13 lid 3 Landsverordening minimumlonen’ (december 2015). De SER stelt hier voor om niet over te gaan tot een verhoging van het minimumloon per 1 januari 2017, aangezien op “basis van artikel 13, leden 1, 2 en 3, van de Landsverordening minimumlonen geen maatschappelijke noodzaak is voor de aanpassing/verhoging van het minimumloon” en er naar oordeel van de SER thans geen economische draagkracht bestaat.

koopkrachtverlies zijn gecompenseerd en (3) sinds 2013 geen verhoging van de minimumlonen heeft plaatsgevonden.²

De toelichting op artikel 13 van de Landsverordening minimumlonen geeft aan dat als bijzondere omstandigheden, als bedoeld in lid 3, gedacht moet worden aan de invoering van wettelijke bepalingen die de werknemers de verplichting opleggen tot het betalen van een premie. Het verhoogde minimumloon zou dan hier dienen ter compensatie van de opgelegde premielast.³

De Raad vraagt zich gelet hierop af of de voornoemde gevallen wel als bijzondere omstandigheden in de zin van artikel 13, derde lid, van de Landsverordening minimumlonen kunnen worden beschouwd. Het feit dat de werknemers sinds 2012 niet volledig zijn gecompenseerd voor het koopkrachtverlies alsmede het feit dat er sinds 2013 geen verhoging heeft plaatsgevonden van het minimumloon, kunnen naar het oordeel van de Raad niet per definitie als bijzondere omstandigheden worden aangemerkt. De Raad merkt ten aanzien hiervan op dat de regering namelijk geen rekening heeft gehouden met de ontwikkelingen in deze periode; in de periode 2014 en 2015 was er immers sprake van een deflatie, waardoor verhoging van het minimumloon conform de wet niet aan de orde was. In het verlengde hiervan kan een onvolledige compensatie uit 2013 bovendien niet na drie jaar alsnog gecompenseerd worden en tevens beschouwd worden als bijzondere omstandigheid. De SER merkt in zijn advies in dit kader terecht op dat deze onvolledige compensatie wordt 'verrekend' door de deflatiecijfers van 2014 en 2015. Bij deze door de regering aangedragen argumenten is derhalve onvoldoende rekening gehouden met het cumulatieve effect van de inflatiecijfers.

Ten aanzien van de verhoging van de BAZV is de Raad evenmin van mening dat er sprake is van een bijzondere omstandigheid. De regering heeft eerstens ter compensatie van de verhoging van de BAZV met 1 procent per 1 juli 2015, de AZV-premie met 1 procent verlaagd. Indien deze BAZV verhoging (en verlaging van AZV-premie) een inflatoir effect heeft, dan zou dit zichtbaar moeten worden in de inflatiecijfers vanaf augustus 2015. Een eventueel koopkrachtverlies als gevolg hiervan zou dan via de procedure van artikel 13, lid 1, automatisch gecompenseerd kunnen worden. Van een bijzondere omstandigheid zou dus dan geen sprake zijn; immers het inflatoire effect van een dergelijke verhoging van de belasting kan via de artikel 13, lid 1-procedure gecompenseerd worden.

Bovendien zou het verhogen van het minimumloon op de voorgestelde wijze zelfs een dubbele werking krijgen gezien het feit dat de verhoging van een belasting zoals de BAZV een na-ijlende werking heeft. Dit heeft tot gevolg dat een deel van de inflatie veroorzaakt door de verhoging van de BAZV tot uitdrukking zal komen in de inflatiecijfers van de periode september 2015-augustus 2016 die vervolgens weer gebruikt zullen worden voor de bepaling van de verhoging van het minimumloon aan het einde van 2016.

3. De Raad heeft geconstateerd dat in de nota van toelichting geen (financieel-economische) onderbouwing is opgenomen voor de voorgestelde verhoging van 2,6 procent van de minimumloonbedragen. Er wordt in dit kader slechts aangegeven dat het feit dat (1) de BAZV per 1 juli 2015 naar 2 procent is verhoogd, (2) de werknemers sinds 2012 niet volledig voor hun koopkrachtverlies zijn gecompenseerd en (3) sinds 2013 geen verhoging van de minimumlonen heeft plaatsgevonden, thans een bijzondere omstandigheid zich voordoet en hierdoor besloten is om de minimumlonen met 2,6 procent te verhogen.⁴ De Raad is van mening dat - los van het feit of er sprake is van een bijzondere omstandigheid zoals gesteld in de toelichting - de regering duidelijk moet aangegeven waarop de voorgestelde percentuele stijging van het minimumloon is gebaseerd c.q. hoe de regering gekomen is tot het cijfer van 2,6 procent. De Raad adviseert

² NvT, p. 1-2.

³ De memorie van toelichting op de Landsverordening minimumlonen van de Nederlandse Antillen (Publicatieblad 1972 no. 110) – waarvan de wettekst in de Arubaanse gelijklopende landsverordening is overgenomen, p. 17.

⁴ NvT, p. 1-2.

derhalve om alsnog duidelijk toe te lichten waarop de voorgestelde 2,6 procent stijging is gebaseerd.

4. De Raad merkt – voor de volledigheid – op dat de genoemde inflatiecijfers in het SER-advies weliswaar aanleiding geven tot een verhoging van de minimumlonen; de Raad verwijst hier naar de genoemde 0,7 procent stijging van het prijsindexcijfer tussen augustus 2015 en augustus 2014 conform de ‘*End of Period Inflation*’-berekenningsmethode en de 1,0 procent stijging voor dezelfde periode conform de ‘*Period Average Inflation*’-berekenningsmethode.⁵ De Raad kan zich echter gelet op de voornoemde opmerkingen niet verenigen met de voorgestelde verhoging van 2,6%.

De Raad heeft voorts in dit kader uit het advies van de SER opgemerkt dat er verdeeldheid bestaat over de berekeningsmethode voor het vaststellen van de jaarlijkse stijging (dan wel daling) van het prijsindexcijfer. Conform de Landsverordening minimumlonen zou dit volgens de ‘*End of Period Inflation*’-berekenningsmethode moeten plaatsvinden, terwijl de SER voorstelt om de ‘*Period Average Inflation*’-berekenningsmethode te hanteren. De SER beargumenteert dat met deze methode immers een reëler beeld wordt verkregen van de koopkrachtontwikkeling gedurende de periode van 12 maanden.⁶ De Raad adviseert om in ieder geval de berekeningsmethodes te heroverwegen en de keuze te maken voor de meest accurate methode en de desbetreffende landsverordening conform te wijzigen.

5. In voorgesteld artikel II wordt bepaald dat de voorgestelde verhoging ingaat per 1 februari 2016. Gelet op het feit dat deze inwerkingtredingdatum niet meer haalbaar is, adviseert de Raad om de inwerking treding te stellen op een latere (haalbare) datum.

In de marge van zowel het ontwerp als de toelichting zijn voorstellen gedaan ter redactionele verbetering.

De Raad kan zich op grond van het bovenstaande weliswaar met de doelstelling - voorzover dit de aanpassing van het minimumloon conform artikel 13, lid 1, betreft - doch niet met de inhoud van het ontwerp verenigen en adviseert U niet te besluiten conform de daarin neergelegde voorstellen, dan nadat met het vorenstaande rekening zal zijn gehouden.

De Secretaris,

De plv. Voorzitter,

mr. dr. H.A. van der Wal

drs. C. Timmer

⁵ Advies SER, zoals voornoemd, p. 3.

⁶ Advies SER, zoals voornoemd, p. 3.